

Projectvoorstel Crowdsourcing Kamp Vught

Def, 5-12-2016

Partners

Nationaal Monument Kamp Vught, NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocide Studies, Netwerk Oorlogsbronnen (projectleider)

Aanleiding

In 2015 heeft het Netwerk Oorlogsbronnen een crowdsourcing pilotproject opgezet rondom het overtypen van verzetsbladen uit de periode 1940-1945. Bijna 120 vrijwilligers hebben, door in te loggen op een speciale website, krantenartikelen in 4 maanden tijd bijna 6588 artikelen overgetikt. Door hun werk zijn de artikelen nu doorzoekbaar gemaakt voor iedereen via de website www.delpher.nl. Het overgrote deel van deze vrijwilligers betrof mensen boven de 65 jaar, die beschikten over veel vrije tijd, een grote belangstelling voor de Tweede Wereldoorlog hadden en zich graag wilden inspannen om dit belangrijke culturele erfgoed voor iedereen beter toegankelijk te maken. Enkele reacties van de deelnemers, bij de aanmelding:

Nuttig om een helpende hand te bieden bij het overtikken van de stukken. Niet alleen voor de huidige generatie, maar zeker ook voor alle volgende generaties!

Geboren in 1948, was de Tweede Wereldoorlog nog behoorlijk aanwezig in mijn jeugd, zowel in de verhalen van mijn ouders als in de stad waar ik ben geboren en getogen, Arnhem. Voor mensen die verzet durfden plegen heb ik grote bewondering - zou ik ooit zo moedig durven zijn? Dat informatie over hun daden breed beschikbaar komt, daaraan wil ik graag meewerken.

Ik, geboren in 1936, ben zo ongeveer opgegroeid met deze materie en wil daarom best nog enige tijd steken in het overtikken van de "krantjes".

Het lijkt me erg leuk hieraan mee te werken. Ben een fervent lezer van lectuur over de eerste en tweede wo's. Ben 76 jaar en heb universitaire opleiding genoten.

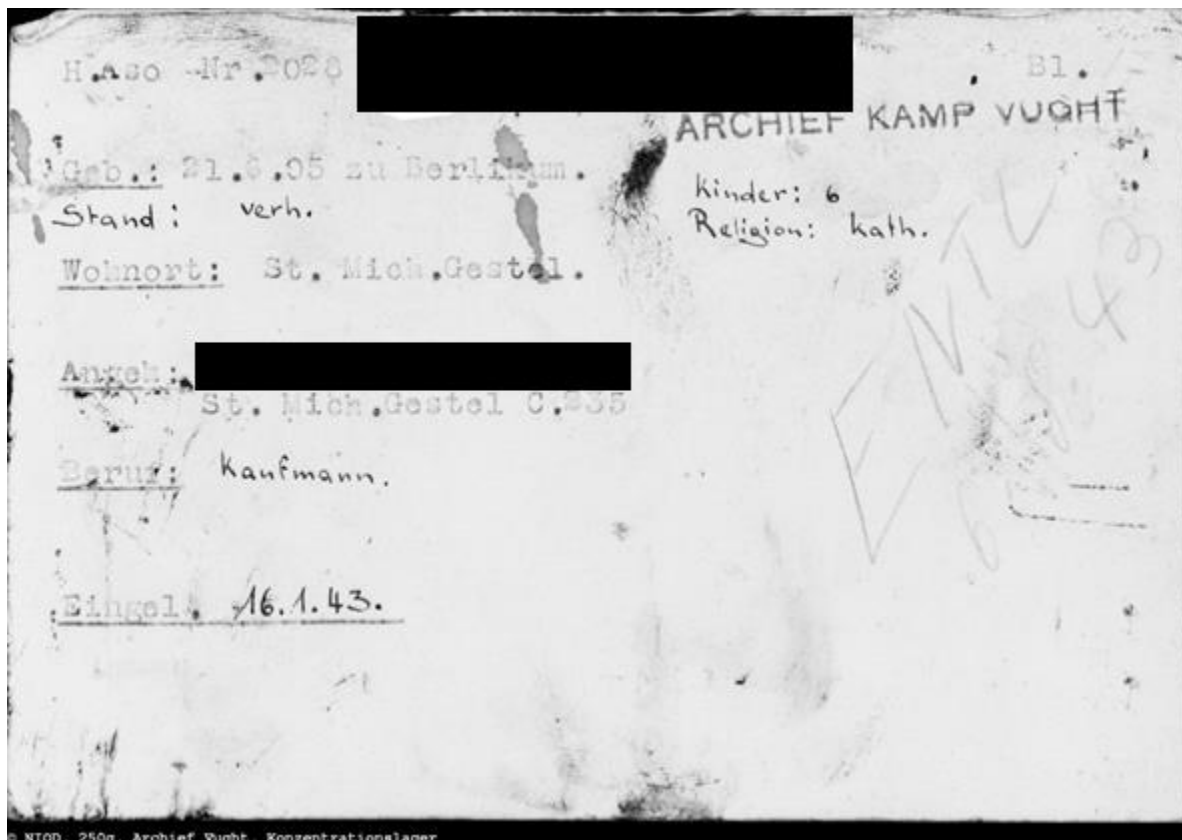
Conclusie van het pilotproject Verzetsbladen was dat crowdsourcing niet alleen een praktisch nut had – het verbeteren van de digitale toegang tot de collectie – maar ook een grote groep betrokken vrijwilligers bij elkaar bracht met veel belangstelling voor onze onderwerp en bereidheid om ons verder te helpen met het beter toegankelijk maken van oorlogscollecties. Veel deelnemers gaven aan dit soort werk, wat zij gewoon thuis vanachter de PC op elk gewenst tijdstip kunnen doen, zeer op prijs te stellen.

Kamp Vught was tijdens de Tweede Wereldoorlog het enige SS-concentratiekamp buiten Duitsland en het door Duitsland geannexeerde gebied. In totaal werden ruim 31.000 mensen tussen januari 1943 en september 1944 korte of langere tijd opgesloten in het kamp. Naast 12.000 joden zaten in Vught onder meer politieke gevangenen, verzetsstrijders, Sinti en Roma ('zigeuners'), Jehovah's getuigen, zwervers, zwarthandelaren, criminelen en gijzelaars. De medewerkers van het Nationaal Monument Kamp Vught ontvangen naar schatting zo'n 1000 verzoeken per jaar naar informatie over personen. Deze vragen zijn lastig te beantwoorden omdat men niet beschikt over een database of ander bestand met alle namen. Daarnaast kunnen de gegevens over de personen in Kamp Vught – als ze naar gestructureerde digitale data zijn omgewerkt – ook eenvoudiger worden verbonden met collecties van andere relevante erfgoedinstellingen.

De kaartjes uit de oorspronkelijke administratie van Kamp Vught maken deel uit van de archiefcollectie van het NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies. In het archief zitten, volgens een recente geschatte telling:

Stamkaarten – joods	10.900 (zonder achterkant)
Stamkaarten – niet-joods	15.237 (zonder achterkant)

De ca. 25.000 kaartjes zijn enkele jaren geleden gedigitaliseerd (zowel de voorkant als de achterkant, hoewel de achterkanten meestal leeg zijn), maar verder niet beschikbaar als gestructureerde digitale data.

Het project *Crowdsourcing Kamp Vught* wil met behulp van vrijwilligers de gegevens van de gevangenen van Kamp Vught uit de collectie een database invoeren. Deze database stelt medewerkers van Kamp Vught en NIOD in staat sneller en beter vragen van het publiek te beantwoorden. Daarnaast wil het project in algemene zin vrijwilligers op laagdrempelige wijze in contact brengen met cultureel erfgoed in oorlogsarchieven. Dit doen we door intensieve begeleiding tijdens het crowdsourcen, het organiseren van werkbijeenkomsten bij het NM Kamp Vught en het NIOD en het faciliteren van een platform waar de vrijwilligers via internet onderling contact met elkaar kunnen onderhouden.

Doel

Het doel van het project *Crowdsourcing Kamp Vught* is veelledig

- Het omzetten van de informatie op de kaartjes in een gestructureerd, digitaal formaat. Deze data kan vervolgens gebruikt worden op locatie door de medewerkers van Kamp Vught en ook als uitgangspunt dienen om koppelingen te maken naar soortgelijke bestanden bij andere instellingen zoals bijv. Kamp Westerbork, Joods Monument en het oorlogsarchief van het Nederlandse Rode Kruis.
- Het enthousiasmeren van vrijwilligers om deel te nemen aan crowdsourcingprojecten rondom cultureel erfgoed

Plan van aanpak

1. Gereedmaken van een online webomgeving waarin kaarten eenvoudig via een login overgetikt kunnen worden. Grondig testen van systeem en schrijven van handleiding voor de vrijwilligers, inclusief invoerinstructies.
2. Werving van vrijwilligers. Hierbij kunnen we gebruik maken van de huidige vrijwilligersachterban van NM Kamp Vught (bijna allen 65+) en de ca. 120 vrijwilligers, die ook voor de verzetskranten actief zijn geweest. Daarnaast zullen we via de publiekskanalen van NM Kamp Vught, NIOD, Oorlogsbronnen een wervingscampagne opstarten.
3. Invoer. De vrijwilligers zullen intensief begeleid worden via mail, telefoon, ook buiten reguliere kantooruren (want ervaring leert dat juist dan veel van hen actief zullen zijn)
4. Organiseren van 3 werkbijeenkomsten: 1 aan het begin van het project bij NM Kamp Vught (instructie en lezingen), 1 in het midden om een kijkje te nemen in het archief van het NIOD en 1 aan het slot van het project bij NM Kamp Vught (evaluatie en lezingen).

Projectteam

- Edwin Klijn, coördinator en projectleider, Netwerk Oorlogsbronnen
- Lizzy Jongma, Netwerk Oorlogsbronnen, ICT adviseur.
- Brigitte de Kok, collectiebeheerder NM Kamp Vught
- Hubert Berkhout, coördinator studiezaal en digitalisering NIOD.
- Tessa Free, Netwerk Oorlogsbronnen, communicatie.

Organisatorisch maakt het project onderdeel uit van het programma Netwerk Oorlogsbronnen, Personen- en namenportal.

Planning

1 november -16 december 2016	Voorbereidende fase	1 december: projectplan
Januari – maart 2017	Wervingscampagne	Maart: instructiebijeenkomst Kamp Vught, start invoer
Maart – november 2017	Invoer door vrijwilligers	Halverwege: vrijwilligersbijeenkomst NIOD
November 2017	Afronding project	Slotbijeenkomst Kamp Vught

Dekking

Dit project wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage van het VSBFonds. Netwerk Oorlogsbronnen wordt structureel ondersteund door het ministerie van VWS en het VFonds.

Nazorg

De software, de procedure, de ervaring en de groep van vrijwilligers zullen na het project worden benut voor soortgelijke projecten. De gestructureerde data zal in beheer worden genomen door de medewerkers van NM Kamp Vught.

Bijlage A Offerteaanvraag crowdsourcingapplicatie

Algemeen

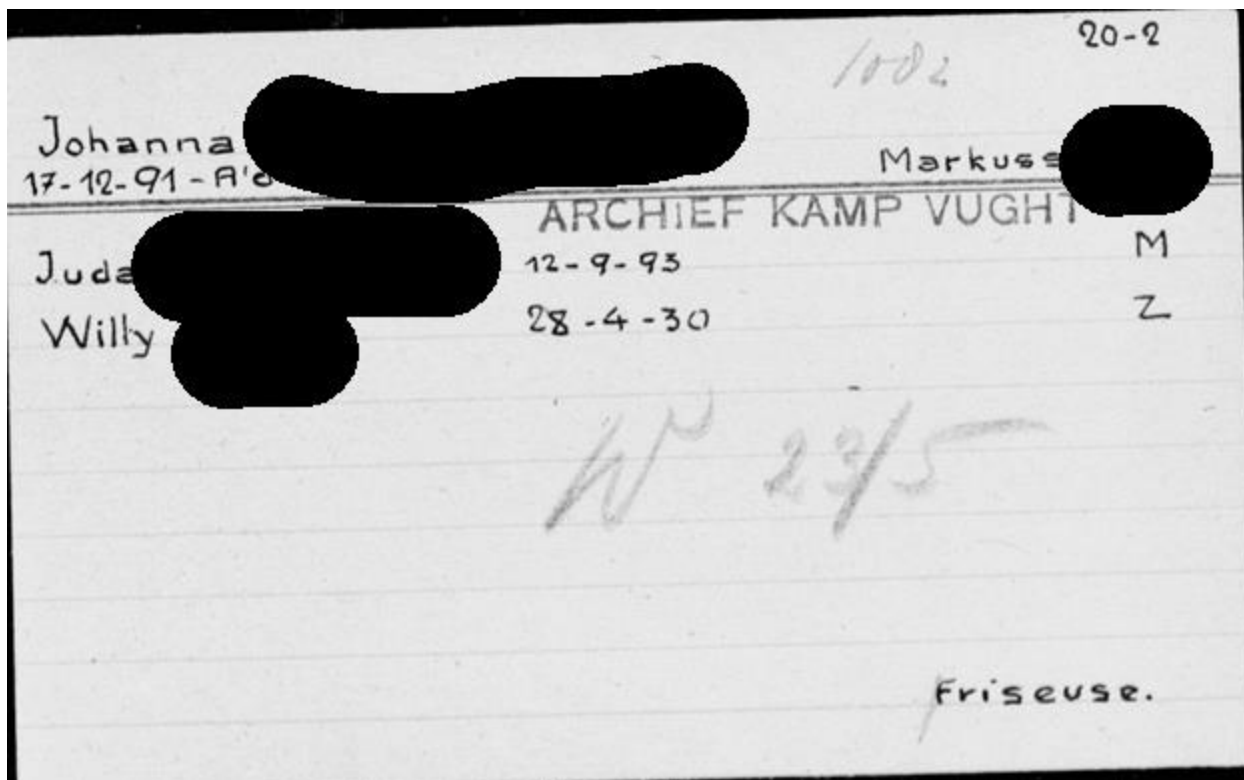
Het programma Netwerk Oorlogsbronnen is erop gericht de digitale bruikbaarheid en vindbaarheid van collecties over de Tweede Wereldoorlog in het toenmalige Koninkrijk der Nederlanden te vergroten. Veel collecties zijn überhaupt nog niet gedigitaliseerd of wel gescand maar verder niet bruikbaar in de vorm van gestructureerde data. De bedoeling is om een WO2 collectieplatform in te richten waar allerlei projecten rondom crowdsourcing kunnen worden ingericht. Deze projecten kunnen zich richten op het metadateren en/of overtikken van documenten. Mogelijk dat we via het crowdsourcingplatform in de toekomst ook vrijwilligers gaan inschakelen bij bepaalde semiautomatische acties in relatie tot georeferentie of koppeling aan de WO2-thesaurus.

Het eerste crowdsourcingproject draait om het metadateren van de scans Kampkaarten Vught uit de NIOD-collectie.

Beschrijving van de kampkaarten

Voor dit project zullen circa 25.000 reeds gedigitaliseerde kampkaarten van metadata worden voorzien. Deze kampkaarten zijn beschikbaar in jpeg-formaat (zwart-wit). De originelen (in kleur) bevinden zich in het NIOD-archief. Er zijn 2 typen kaarten:

1. NIOD-arch. 250g inv.no. 219-232 Joodse gevangenen (21.808 kaarten inclusief blanco achterkant)

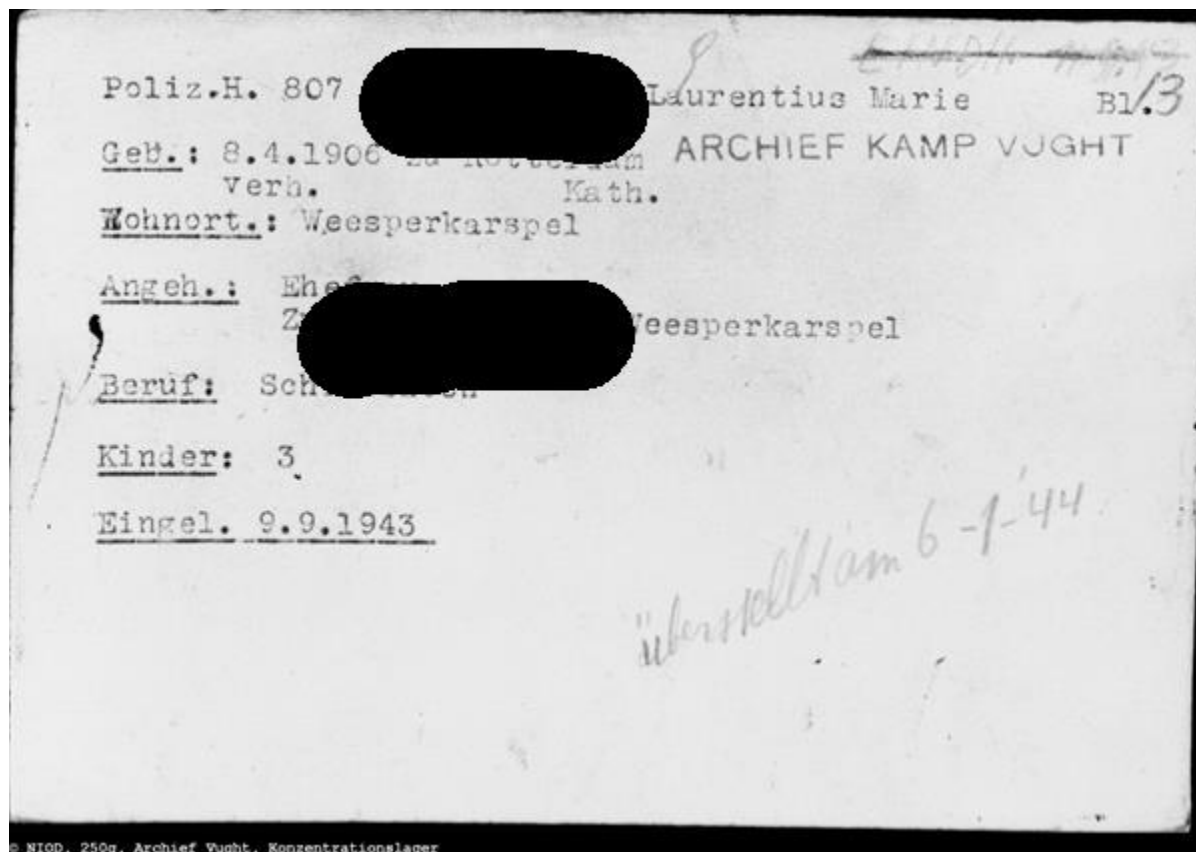
Veld	Waarde	Mogelijke koppeling	
Datum binnenkomst	dd-mm-yyyy		20-02-1943
Voorna(a)m(en)*		Joods monument	Johanna
Tussenvoegsel		Joods monument	v.
Achternaam*		Joods monument	xxxxx
Geboortedatum*	dd-mm-yy	Joods monument	17-12-1891
Geboorteplaats*	Geonames	Joods monument	Amsterdam
Geboorteland	Geonames	Joods monument	Nederland
Woonplaats	Geonames	Joods monument	Amsterdam
Straat	BAG-Geonames	Joods monument	Markusstraat
Straatnummer en toevoeging	BAG-Geonames	Joods monument	25 II
Transport Westerbork (W)	../..		23-05-1943
Beroep	Duitse lijst met beroepen?		Friseuse
Sperrst	nummer		
Datum overlijden			Te herkennen aan kruisteken op kaartje
Opmerkingen op de kaart			

Herhalend velden van een of meer familieleden

Veld	Waarde	Mogelijke koppeling	
Voorna(a)m(en)*		Joods monument of Vught project	xxxx
Tussenvoegsel		Joods monument of Vught project	v.
Achternaam*		Joods monument of Vught project	xxxx
Geboortedatum	dd-mm-yyyy	Joods monument of Vught project	12-09-1893
Familierelatie	Beperkt aantal waarde	Joods monument of Vught project	M.

*= verplichte velden

2. NIOD-arch. 250g inv.no. 233-249 Niet-Joodse gevangenen (30.090 kaarten inclusief blanco achterkant)

Veld	Waarde	Mogelijke koppeling	
Soort gevangene	Poliz.H., B.Sch.		
Gevangennummer	numeriek		807
Achternaam*		x	xxxxx

Tussenvoegsels achternaam			xxx
Voorna(a)m(en)*			xxx
Blok			13
Geboortedatum*	dd-mm-yyyy		08-04-1906
Geboorteplaats*	Geonames		Rotterdam
(verh.) = geloof	Aantal waarden		Kath
Woonplaats	BAG-Geonames		Weesperkarspel
Angeh. = familie			Ehefrau
Straat familie	BAG-Geonames		Zwetskade
Straatnummer en toevoeging familie	BAG-Geonames		A 167
Woonplaats familie	BAG-Geonames		Weesperkarspel
Beroep	Duitse lijst met beroepen?		Schiffskoch
Aantal kinderen	Numeriek		3
Eingel = datum binnenkomst	dd-mm-yyyy		09-09-1943
Uberstelt = overgeplaatst	dd-mm-yyyy		06-01-1944
Entlassen = vrijgelaten	dd-mm-yyyy		
Opmerkingen			

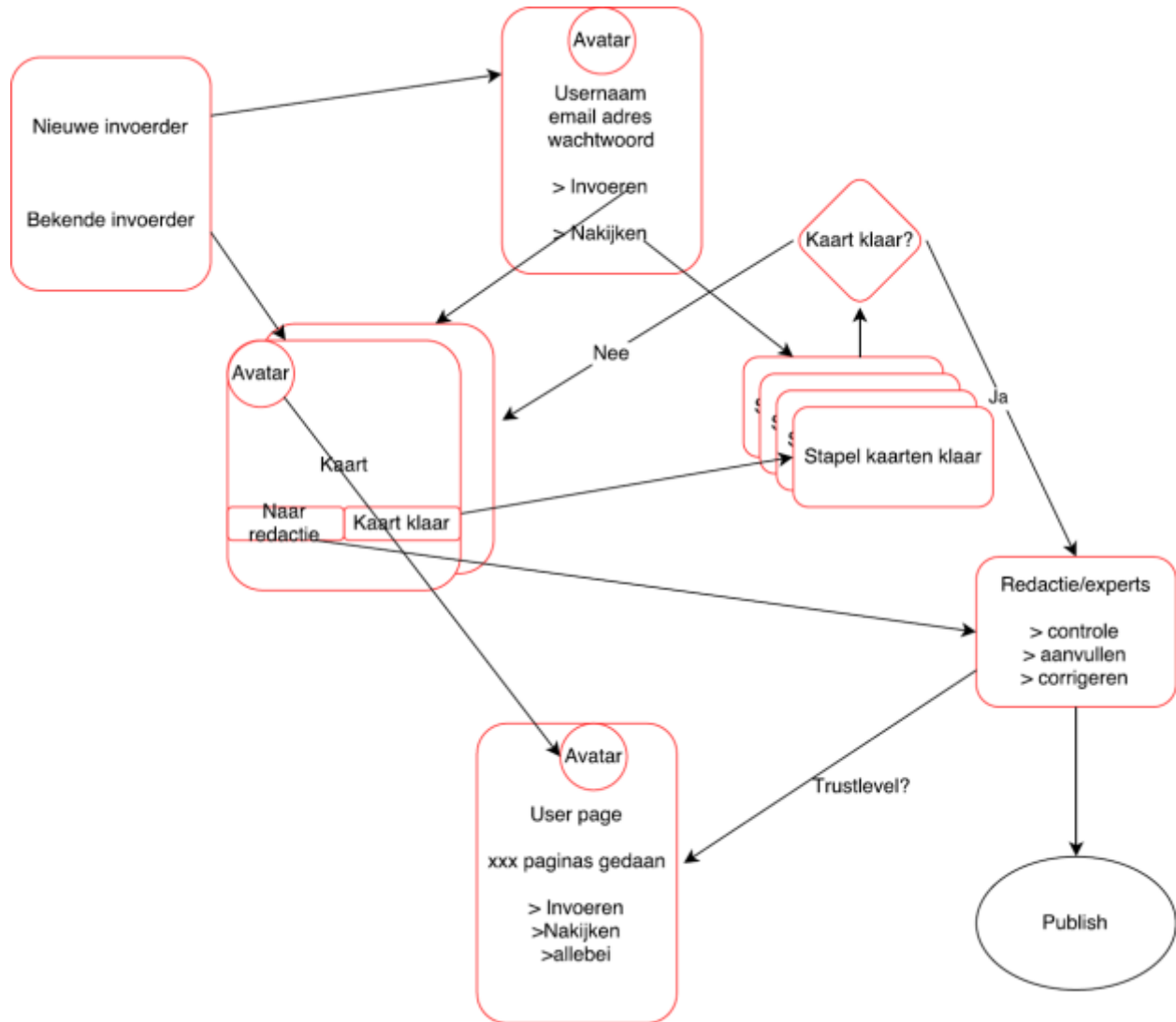
* = verplichte velden

Op de achtergrond invullen:

- NIOD arch. 250g inv.no. x
- bestandsnaam van jpeg
- indien sprake van koppeling: unieke identifier van Joods Monument

Functionele eisen crowdsourcingapplicatie

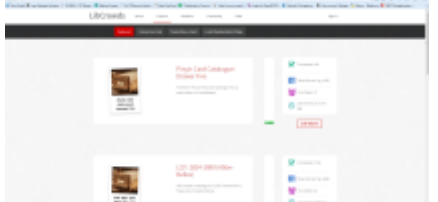

Concept-wireframe crowdsourcingapplicatie

- Applicatie moet worden gebouwd in Pybossa, <http://pybossa.com/> of een ander open source-applicatie (proven technology, met een actieve gebruikersgroep en in de basis in Python gecodeerd)
- De applicatie moet eenvoudig kunnen worden geconfigureerd voor vervolgprojecten. Daarom graag een configuratiepagina voor een system administrator (derde rol na invoerder en redacteur) waar eenvoudig een soortgelijk nieuw crowdsourcingproject kan worden

geconfigureerd. Invoerders uit het ene project moeten eenvoudig kunnen worden overgeheveld naar het andere project.

- Alle code die wordt opgeleverd in dit project moet onder GNU Affero General Public License worden vrijgegeven.
- De startpagina van Crowdsourcingproject Vught moet onderdeel uitmaken van een eenvoudige algemene Oorlogsbronnen-crowdsourcing-site. Zie <https://www.libcrowds.com/> ter inspiratie.

	<p>Algemene home van Crowdsourcing Netwerk Oorlogsbronnen</p>	<p>Mooie visuele openingspagina. Wij zorgen voor beeldmateriaal. Moet passen bij huisstijl (www.oorlogsbronnen.nl). Sponsors vermelden.</p>
	<p>Over Crowdsourcing Oorlogsbronnen</p>	<p>Algemene informatie over Crowdsourcing Netwerk Oorlogsbronnen, hoe en waarom.</p>
	<p>Projectenpagina Crowdsourcing Oorlogsbronnen</p>	<p>Overzicht van alle projecten. Nu dus alleen link naar Vught Crowdsourcingproject</p>

- User interface moet eenvoudig, rustig en overzichtelijk zijn. We gaan uit van weinig ervaren webgebruikers dus grote knoppen, duidelijke save-knop (kaart klaar) etc. Inhoud van velden moet tussentijds worden opgeslagen.
- Gebruikers moeten makkelijk in- en uit kunnen loggen. Ze moeten ook snel weer terug kunnen naar waar ze zijn gebleven.
- Goed werkend in Chrome (vanaf versie 39), Safari (vanaf 5.1.7), Internet Explorer (vanaf 11.0) op PC (Windows) en Mac.
- Zoomfunctie waarmee invoerders op kaartjes kunnen inzoomen.
- Er zijn 3 rollen: gewone invoerders, redactie/experts en system administrator. Invoerders moeten door middel van vinkje kaarten kunnen doorspelen aan redactie. System administrator kan gegevens van deelnemers aanpassen en configuratie van de applicatie aanpassen. (zie hieronder).
- Exportfunctie in csv. Administrator moet aan de achterkant alle data kunnen exporteren.
- Elke kaart gaat default altijd naar een redacteur. Een redacteur kan een invoerder als trustworthy aanmerken. Deze kan vervolgens zonder interventie van een redacteur kaarten invoeren. Redacteurs zijn altijd trustworthy.

- Als invoerders kaarten doorspelen aan redacteurs, moeten zij een administratieve opmerking hierbij kunnen maken. Als redacteurs de kaart hebben bekeken, kunnen zij dit weer via een administratieve opmerking aan de invoerder laten weten, evt. met aanwijzingen voor de invoerder.
- Redacteurs hebben de keuze uit: zelf invoeren of redigeren ingevoerde kaarten.
- Mailfunctie voor redacteurs waar berichten kunnen worden verstuurd aan alle invoerders en andere redacteurs.
- Statistische pagina met overzicht van totale aantal kaarten gedaan en te gaan, top 5 van invoerders.
- Documentatie van alles wat gebouwd wordt. Engelstalig, want we willen software zelf ook weer gaan delen met open source-community.

Planning

- Bouw januari – maart 2017

Bijlage B begroting

Materiele kosten			
Inrichting crowdsourcingomgeving		€ 15.000	€ 0
Organisatie van vrijwilligersdag		€ 500	€ 500
Reiskosten		€ 50	€ 50
TOTAAL		€ 15.550	€ 550
<i>Dekking</i>			
<i>VSBFonds</i>		<i>€ 15.550</i>	<i>€ 550</i>